

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie wysokości wskaźników zwiększających kwoty dotacji celowej na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe dla uczniów niepełnosprawnych jest wykonaniem upoważnienia ustawowego zawartego w art. 61 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. poz. 2203) – zwanej dalej „ustawą”.

Potrzeba wydania rozporządzenia wynika z przeniesienia regulacji dotyczących wyposażania szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe, w tym także delegacji ustawowej dotyczącej określania wysokości wskaźników zwiększających kwoty dotacji celowej i kwoty refundacji na zapewnienie uczniom szkoły podstawowej dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, niesłyszących, słabosłyszących, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, niewidomych i słabowidzących.

Projektowane regulacje umożliwiają zwiększenie kwot dotacji celowej na sfinansowanie podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, niesłyszących, słabosłyszących, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, niewidomych i słabowidzących, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Uczniowie niepełnosprawni powinni mieć możliwość korzystania z podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, dostosowanych do ich potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, uwzględniających ograniczenia wynikające z ich niepełnosprawności np. podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych wydrukowanych w systemie Braille’a lub w druku powiększonym. Wymaga to przygotowania odrębnych podręczników i ww. materiałów, które ze względu na ograniczoną grupę odbiorców są droższe od takich samych podręczników i materiałów przygotowywanych dla uczniów pełnosprawnych.

Projektowane regulacje umożliwią zakupienie podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych będących uczniami szkół podstawowych

i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej o wartości większej niż przewidziana w art. 55 ust. 5 i art. 57 ust. 4 ustawy. Mechanizm zwiększania kwot dotacji celowej polega na pomnożeniu odpowiednich kwot dotacji celowej, o których mowa w art. 55 ust. 5 i art. 57 ust. 4 ustawy, przez wskaźniki określone w niniejszym rozporządzeniu.

Biorąc pod uwagę wyniki analiz kształtowania się cen podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, niesłyszących, słabosłyszących, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, niewidomych i słabowidzących, a także możliwość zapewnienia tych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dokonano następujących zmian.

Rozporządzenie w zakresie określania wysokości wskaźnika zwiększającego kwotę dotacji celowej na materiały ćwiczeniowe utrzymuje wskaźniki na takim samym poziomie jak w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 marca 2017 r. *w sprawie wysokości wskaźników zwiększających kwoty dotacji celowej na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe dla uczniów niepełnosprawnych* (Dz. U. poz. 617), z wyjątkiem wskaźników zwiększających kwoty dotacji celowej na materiały ćwiczeniowe dla uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym lub znacznym, gdzie wskaźnik zostaje zwiększony, co winno umożliwić uczniom w większym stopniu korzystanie z zajęć rozwijających: funkcjonowanie osobiste i społeczne, komunikowanie się i kreatywność.

Zwiększono i ujednolicono wskaźnik zwiększający kwotę dotacji celowej na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, podręczniki do zajęć z zakresu danego języka obcego nowożytnego lub materiały edukacyjne, w przypadku klas I–III dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, niesłyszących, słabosłyszących, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych tych uczniów. Wskaźnik zwiększający kwotę dotacji celowej dla ww. uczniów niepełnosprawnych został określony w wysokości 2,8, co umożliwi dyrektorom szkół podstawowych na zapewnienie odpowiednich podręczników lub materiałów edukacyjnych. Natomiast

wskaźnik zwiększający kwotę dotacji celowej na ww. podręczniki i materiały edukacyjne w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym pozostał w wysokości 2,0, a w przypadku uczniów słabowidzących został zmniejszony do wysokości 2,1, co nadal pozwoli na zapewnienie odpowiednich podręczników lub materiałów edukacyjnych przez dyrektorów szkół podstawowych.

W związku z analizą możliwości zapewnienia podręczników, z której wynika, że dyrektorzy szkół podstawowych do których uczęszczają uczniowie niepełnosprawni w klasach IV–VII zakupują podręczniki do kształcenia ogólnego (nie zawierające dostosowań) i dodatkowo materiały edukacyjne dostosowane do możliwości edukacyjnych i potrzeb psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych zmniejszono i ujednolicono wskaźnik na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki lub materiały edukacyjne dla uczniów klas IV–VIII szkół podstawowych z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, niesłyszących, słabosłyszących, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, słabowidzących (podręczniki do kształcenia specjalnego nie wydrukowane w druku powiększonym) posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych tych uczniów. Określenie wskaźnika zwiększającego kwotę dotacji celowej na podręczniki lub materiały edukacyjne dla ww. uczniów w wysokości 2,1 pozwala na zapewnienie odpowiednich podręczników lub materiałów edukacyjnych dla tej grupy uczniów przez dyrektorów szkół podstawowych.

Zmianie nie ulegają wskaźniki w przypadku:

- 1) uczniów słabowidzących posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, którzy będą korzystać z podręczników do kształcenia specjalnego przeznaczonych dla uczniów słabowidzących, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych tych uczniów, wydrukowanych w druku powiększonym oraz
- 2) uczniów niewidomych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, którzy korzystać będą z podręczników do kształcenia specjalnego przeznaczonych dla uczniów niewidomych, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych tych uczniów, wydrukowanych i niewydrukowanych w systemie Braille'a lub technologii umożliwiającej ich odczyt przez uczniów niewidomych.

Reasumując w roku szkolnym 2018/2019 dyrektorzy szkół podstawowych, do których będą uczęszczać uczniowie niepełnosprawni intelektualnie w stopniu lekkim, niesłyszący, słabosłyszący, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, tj. uczniowie:

- klasy II szkoły podstawowej będą mogli otrzymać kwotę dotacji celowej w wysokości 210 zł na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki lub materiały edukacyjne, dostosowane do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ww. uczniów niepełnosprawnych,
- klasy V szkoły podstawowej będą mogli otrzymać kwotę dotacji celowej w wysokości 378 zł na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki lub materiały edukacyjne, dostosowane do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ww. uczniów niepełnosprawnych,
- klasy VIII szkoły podstawowej będą mogli otrzymać kwotę dotacji celowej w wysokości 525 zł na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki lub materiały edukacyjne, dostosowane do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ww. uczniów niepełnosprawnych.

Dyrektorzy szkół podstawowych, do których uczęszzczają uczniowie niepełnosprawni intelektualnie w stopniu umiarkowanym lub znacznym, tj. uczniowie:

- klasy II szkoły podstawowej będą mogli otrzymać kwotę dotacji celowej w wysokości 150 zł na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki lub materiały edukacyjne, dostosowane do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- klasy II szkoły podstawowej będą mogli otrzymać kwotę dotacji celowej w wysokości 140 zł na wyposażenie szkół podstawowych w materiały ćwiczeniowe, dostosowane do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- klasy V szkoły podstawowej będą mogli otrzymać kwotę dotacji celowej w wysokości 360 zł na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki lub materiały edukacyjne, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dostosowane do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym lub znacznym,

- klasy V szkoły podstawowej będą mogli otrzymać kwotę dotacji celowej w wysokości 70 zł na wyposażenie szkół podstawowych w materiały ćwiczeniowe, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dostosowane do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- klasy VIII szkoły podstawowej będą mogli otrzymać kwotę dotacji celowej w wysokości 500 zł na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki lub materiały edukacyjne, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dostosowane do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- klasy VIII szkoły podstawowej będą mogli otrzymać kwotę dotacji celowej w wysokości 70 zł na wyposażenie szkół podstawowych w materiały ćwiczeniowe, dostosowane do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

Dyrektorzy szkół podstawowych, do których uczęszczają uczniowie niewidomi posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, tj. uczniowie:

- klasy II szkoły podstawowej będą mogli otrzymać kwotę dotacji celowej w wysokości 1500 zł na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki do kształcenia specjalnego lub materiały edukacyjne, wydrukowane w systemie Braille'a lub technologii umożliwiającej ich odczyt przez uczniów niewidomych,
- klasy II szkoły podstawowej będą mogli otrzymać kwotę dotacji celowej w wysokości 1000 zł na wyposażenie szkół podstawowych w materiały ćwiczeniowe, wydrukowane w systemie Braille'a lub technologii umożliwiającej ich odczyt przez uczniów niewidomych,
- klasy V szkoły podstawowej będą mogli otrzymać kwotę dotacji celowej w wysokości 3 600 zł na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki do kształcenia specjalnego lub materiały edukacyjne, wydrukowane w systemie Braille'a lub technologii umożliwiającej ich odczyt przez uczniów niewidomych,
- do klasy V szkoły podstawowej będą mogli otrzymać kwotę dotacji celowej w wysokości 500 zł na wyposażenie szkół podstawowych w materiały ćwiczeniowe, wydrukowane w systemie Braille'a lub technologii umożliwiającej ich odczyt przez uczniów niewidomych;

- klasy VIII szkoły podstawowej będą mogli otrzymać kwotę dotacji celowej w wysokości 5000 zł na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki do kształcenia specjalnego lub materiały edukacyjne, wydrukowane w systemie Braille'a lub technologii umożliwiającej ich odczyt przez uczniów niewidomych,
- klasy VIII szkoły podstawowej będą mogli otrzymać kwotę dotacji celowej w wysokości 500 zł na wyposażenie szkół podstawowych w materiały ćwiczeniowe, wydrukowane w systemie Braille'a lub technologii umożliwiającej ich odczyt przez uczniów niewidomych.

W projektowych regulacjach przyjęto, że wysokość wskaźników zwiększających kwoty refundacji podręczników lub materiałów edukacyjnych do danego języka obcego nowożytnego innych pod względem poziomu zaawansowania niż zakupione ze środków dotacji celowej, o której mowa w art. 57 ust. 4 ustawy, stanowi odpowiednio wysokość wskaźnika określoną dla kwoty dotacji celowej na podręczniki lub materiały edukacyjne dla uczniów z danym rodzajem niepełnosprawności.

Projekt rozporządzenia przewiduje przepis przejściowy ustalający wysokość wskaźników w okresie przejściowym. Mianowicie w związku z przypadkami, o których mowa w art. 57 ust. 5 i 6 ustawy, tj. gdy szkoła zapewniła (z własnych środków) w roku szkolnym 2017/2018 brakujące komplety podręczników lub materiałów edukacyjnych uczniom niepełnosprawnym posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, szkoła stosowała wysokość wskaźników zwiększających kwoty dotacji celowej w wysokości określonej przez rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 marca 2017 r. *w sprawie wysokości wskaźników zwiększających kwoty dotacji celowej na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe dla uczniów niepełnosprawnych*. W związku z powyższym szkoła na podstawie art. 57 ust. 5 i 6 ustawy może zawnieść o refundację kosztów zapewnienia brakujących podręczników lub materiałów edukacyjnych w wysokości jaka maksymalnie przysługiwała w chwili zakupu podręczników, tj. stosując ówczesnie obowiązujące wysokości wskaźników (określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 marca 2017 r. *w sprawie wysokości wskaźników zwiększających kwoty dotacji celowej na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe dla uczniów niepełnosprawnych*). Mając powyższe na uwadze oraz to, że w projektowanym rozporządzeniu uległy zmniejszeniu wskaźniki zwiększające kwoty dotacji celowej na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki lub materiały edukacyjne dla uczniów klas

IV–VIII szkół podstawowych z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, niesłyszących, słabosłyszących, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, słabowidzących (podręczniki do kształcenia specjalnego niewydrukowane w druku powiększonym) posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, istnieje konieczność uregulowania wyższych wysokości wskaźników (tj. o takiej samej wysokości jak te określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 marca 2017 r. w *sprawie wysokości wskaźników zwiększających kwoty dotacji celowej na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe dla uczniów niepełnosprawnych*) niż w projektowanym rozporządzeniu (docelowe wysokości wskaźników), w celu uzyskania przez szkoły pełnego zwrotu kosztu zapewnienia podręczników lub materiałów edukacyjnych, w sytuacjach, o których mowa w art. 57 ust. 5 i 6 ustawy, czyli w sytuacji gdy szkole przysługuje refundacja pokrycia kosztów zapewnienia podręczników lub materiałów edukacyjnych. Analogiczne rozwiązanie zostało zaproponowane w przypadku wskaźnika zwiększającego kwotę dotacji celowej na wyposażenie uczniów słabowidzących (klas I szkół podstawowych), którym szkoła zapewniała komplet podręczników lub materiałów edukacyjnych w roku szkolnym 2017/2018, a których refundacja podlega w 2018 r.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 kwietnia 2018 r. Zaproponowany termin umożliwi zawnioskowanie i wyposażenie szkół podstawowych podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe o zwiększonej kwocie dotacji celowej na najbliższy rok szkolny 2018/2019 dla uczniów niepełnosprawnych będących uczniami klas II, V i VIII szkół podstawowych.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w *sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, z późn. zm.).

Przedmiot rozporządzenia nie jest objęty zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.